

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I FALUN
 Handläggare:
 Pia Björkhammar

DOM
 2010-04-21
 Meddelad i
 Gävle

Mål nr
 1922-10 E
 Rotel 8

Kontorsvaruhuset Sverige AB, 556228-4587
 Box 224
 831 23 Östersund

Ombud: Staffan Granberg
 Norra Järnvägsgatan 52
 931 37 Skellefteå

MOTPART

Kommunalförbundet Inköp Gävleborg, 222000-2311
 Box 226
 801 04 Gävle

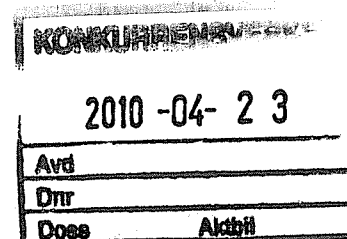
SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

DOMSLUT

Förvaltningsrätten beslutar att Inköp Gävleborgs upphandling av städemikalier, papper och plast m.m. med ärendenummer 2009-2559 får avslutas först sedan rättelse har gjorts genom en ny utvärdering efter det att samtliga anbudsgivare kallats till en intervju/presentation.

Förvaltningsrätten upphäver det interimistiska beslutet från den 18 december 2009.

INFORMATION

Målet kom in till Länsrätten i Gävleborgs län och fick målnummer 2246-09. Sedan Länsrätten i Gävleborgs län och Länsrätten i Dalarnas län den 15 februari 2010 lagts samman till Förvaltningsrätten i Falun, har målet fått nummer 1922-10.

BAKGRUND

Kommunalförbundet Inköp Gävleborg (Inköp Gävleborg) genomför en öppen upphandling avseende städkemikalier, papper och plast m.m. (ärendenummer 2009-2559) såvitt avser Bollnäs, Gävle, Hofors, Hudiksvall, Ljusdal, Nordanstig, Ockelbo, Ovanåker, Söderhamn och Älvkarleby kommuner med förvaltningar, bolag och kommunalförbund. Enligt tilldelningsbesked den 9 december 2009 har Procurator AB antagits som leverantör med motiveringen att nämnda leverantör har inkommit med det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet med hänsyn till viktade utvärderingskriterier i anbudsförfrågan: pris 30 procent, kvalitet 30 procent och service 40 procent.

YRKANDE M.M.

Kontorsvaruhuset Sverige AB (bolaget) ansöker om överprövning och yrkar i första hand att vinnande anbud ska förkastas och att rättelse görs på så sätt att bolagets anbud antas som vinnande anbud. I andra hand yrkar bolaget att upphandlingen ska göras om i sin helhet. Bolaget yrkar vidare att förvaltningsrätten beslutar att upphandlingen inte får avslutas innan något annat har beslutats. Som grund för ansökan anför bolaget att det finns formella brister i Procurators och annan anbudsgivares (Corporate Express) anbud, att Procurator inte uppfyller alla skall-krav samt att Inköp Gävleborg särbehandlat Procurator vid anbudsutvärderingen. Procurators anbud ska därför enligt bolaget i första hand uteslutas från utvärderingen och bolagets poäng avseende kriterierna kvalitet, miljö och service ska rättas till 4 poäng.

Till närmare stöd för sin talan anför bolaget bl.a. följande. Vinnande anbud och Corporate Express anbud är inte undertecknade av behörig firmatecknare enligt uppgifter i bolagsregistret. Inte heller har fullmakt bifogats till styrkande av den undertecknades rätt att företräda bolaget. Denna person har inga tidigare relationer med Inköp Gävleborg i den betydelsen att personen tidigare tecknat avtal och/eller företrätt Procurator i avtalsrelaterade ärenden med Inköp Gävleborg. Då skall-kravet i kvalificering – steg 1 inte uppfyllts skulle Procurator ha uteslutits från vidare utvärdering. - Procurator har vidare enligt tilldelningsbeslut inbjudits till en intervju. I utvärderingsprotokollet skriver Inköp Gävleborg: ”Anbudsgivare nr 1. Procurator AB har kallats till ett intervjutillfälle där redogörelser lämnats för utvärderingarna kvalitet och miljö samt service. Referensgruppen bedömer att Procurator AB vid intervjutillfället lämnat en fullgod/godkänd redogörelse avseende utvärderingskriterierna kvalitet och miljö samt service.” Någon annan tolkning av detta än att Inköp Gävleborg uppfattat Procurators anbud avseende denna betydelsefulla del varit bristfällig, otillfredsställande och inte uppfyllt kraven på en bedömning högre än 2 poäng kan inte göras. Som stöd för denna tolkning kan Procurators beskrivning av dessa variabler ses i Procurators anbud. Enligt förfrågningsunderlaget är bedömningen godkänd = 2 poäng. Den genomsnittliga bedömningen på dessa kriterier får ej understiga 3 poäng enligt förfrågningsunderlaget. Om anbudet uppfyllt ställda krav hade detta möte inte behövts. Ej heller hade detta förtydligande i utvärderingsprotokollet varit nödvändigt. Dock ger ändå förtydligandet endast möjlighet till 2 poäng enligt Inköp Gävleborgs principer i förfrågningsunderlagets anvisningar. Att likväl ge Procurator 4 poäng = ”mycket bra” har inget stöd i utvärderingsprotokollet och står i direkt strid med utvärderingsanvisningarna. I den presentation av kvalitet, service och miljö som lämnats i Procurators anbud finns inga mervärden som föranleder högre poängsättning, utan tvärt emot borde givit lägre poängbedömning. Bolaget kan inte se det på annat sätt än att den högre poängsättningen har sin grund i de muntliga löften som givits i intervjusituationen, utan insyn eller

möjlighet till bemötande från övriga anbudsgivare. Även bolaget har träffat Inköp Gävleborg. Bolaget kallades till möte den 8 december för att ytterligare en gång underteckna och godkänna den prisbild som lämnats i anbudet. Inga övriga diskussioner avseende s.k. mjukargument gällande service, kvalitet, miljö och organisation motsvarande 70 procent av utvärderingen fördes. Bolaget hävdar att i bedömningen av kriterierna kvalitet, miljö och service ska inga andra omständigheter beaktas än vad som presenterats i det skriftliga anbudet, varför rättelse bör ske på det sättet att poängbedömningen för Procurator rättas från 4 till 2 poäng och att bolagets poäng rättas från 3 till 4 poäng. Procurators anbud ska dessutom, oavsett förändringen i poängsättning, förkastas mot bakgrund av de kontakter som förekommit mellan anbudsgivare och upphandlande myndighet under utvärderingsfasen utan insyn eller möjlighet till kontroll för övriga anbudsgivare. Att bedriva underhandskontakter avseende utvärderingskriterier motsvarande 70 procent av utvärderingen är ett tydligt brott mot LOU's krav på transparens, likabehandling och konkurrensneutralitet. Vilka förtydliganden eller rättelser som förekommit under denna intervju har inte presenterats i utvärderingsprotokoll eller på annat sätt för övriga anbudsgivare. Till stöd för påståendet att Procurator inte uppfyller ställda skall-krav anför bolaget att Procurator under punkten 2.2.2. i Bilaga 1 – Anbudsformulär offererat moppar som inte är av ultramikrofiber och endast garanterar oförändrade egenskaper efter tvätt i 40-60 grader mot efterfrågade 90 grader, att Procurator i samma formulär under punkten 2.2.9 svarat ja på skall-kravet att leverantören ska stå för alla eventuella kostnader i samband med felaktig leverans/fel i vara, men att i bifogat dokument benämnd Allmänna försäljningsvillkor anges att ”Godkända returerna krediteras med ursprungligt pris minus 30 %” samt att Procurator i samma formulär under punkten 2.3.7 Miljö svarat ja på kravet att returerna/returemballage bekostas av leverantören men att i bifogat dokument Allmänna försäljningsvillkor anges att pallkostnad debiteras i vissa fall.

Inköp Gävleborg bestrider bifall till bolagets yrkanden med motiveringen att en professionell bedömning har gjort av en referensgrupp bestående av kost- och städchefer uttagna från ingående kommuner, att samtliga anbudsgivare bedömts uppfylla kraven utom en samt att anbudsgivarna har bedömts enligt LOU's principer med avseende på konkurrensneutralitet, likabehandlings- och transparensprincipen. Vidare anför Inköp Gävleborg bl.a. följande. Det är mycket vanligt att den som undertecknar ett anbud eller upphandlingskontrakt för leverantörens räkning vid offentlig upphandling gör detta med stöd av s.k. muntlig fullmakt eller ställningsfullmakt. Ett undertecknande kan också godkännas av behöriga personer i efterhand (ratihaberas), om behörigheten för den som har undertecknat anbudet eller kontraktet skulle ifrågasättas. Inköp Gävleborg hade inget skäl att tro att undertecknande person saknade teckningsrätt. Inköp Gävleborg har för att säkerställa det vinnande anbudet tillställt Procurator frågan om fullmakt föreligger och Procurator har svarat genom att ge in fullmakt som visar att fullmakt finns för den person som undertecknat. På grund härav och med hänvisning till Kammarrätten i Stockholms dom i mål nr 8631-08 anser Inköp Gävleborg att Procurator och Corporate Express uppfyller kravet. – I förfrågningsunderlaget anges under 3.3 Utvärdering: ”Vid behov kan det bli aktuellt för en intervju/presentation med någon/några av de intressant/intressanta anbudsgivare.” Vid presentationerna har anbudsgivarna utifrån lämnat anbud fått presentera sitt anbud muntligt. Presentationernas syfte är att klargöra anbudsunderlaget. Inga förtydliganden eller rättelser av anbud har skett vid dessa tillfällen än det som beskrivits i lämnade anbud. I en komplex upphandling underlättar det utredningen om anbudsgivaren uppfyller ställda krav i förfrågningsunderlaget. Presentationerna är endast till för att säkerställa anbudsgivares anbud gällande pris, kvalitet, miljö samt service. Presentationerna har inte påverkat referensgruppens bedömning eller poängsättning. Därmed anser Inköp Gävleborg att denna metod säkerställer objektiviteten i utvärderingen. Då Inköp Gävleborg även har träffat bolaget m.fl. anser Inköp Gävleborg att likabehandlings- och trans-

parensprincipen samt konkurrensneutralitet har uppfyllts i upphandlingen. Inköp Gävleborg kallade bolaget till möte den 8 december för att klargöra nedanstående: Bolagets anbud innehöll alternativa priser som kunde ligga till grund för utvärdering. I anbudsformuläret framgick ej vilka alternativa priser som skulle utvärderas. Bolaget kallades till mötet den 8 december för att förtydliga den alternativa prissättning/produkterna som lämnats samt beskriva kvalitetsskillnader mellan lämnade produktalternativ. Vid mötes-tillfället hade bolaget samma möjlighet som Procurator att beskriva sitt anbud gällande service, kvalitet och miljö. I besluts- och tilldelningsproto-kollet finns det en dålig textformulering, vilket skulle kunna ses som en poängutvärdering. Dock är detta endast en spegling hur väl presentationen stämmer överens med anbudet. – Bolagets påstående om att Procurators uppgifter i anbudet avseende aktuella moppar skulle vara felaktigt har för-anlett Inköp Gävleborg att kontakta Procurator. Procurator har garanterat att de uppfyller kraven. – Procurator uppfyller skall-kravet avseende Felaktig leverans/fel i vara under punkten 2.2.9 i bilaga till anbudsformuläret. Det som avses i anbudsformuläret är ”Leveransreklamationer” (Felaktig leverans) och ”Produktreklamationer (Fel i vara). Det som bolaget refererar till i de ”Allmänna försäljningsvillkoren” är ”Retur av gods” dvs. när man önskar skicka tillbaka varor p.g.a. t.ex. överlager, vilket är något annat. – Procurator uppfyller bör-kravet under punkten 2.3.7 Miljö i anbudsformuläret. I anbudsformuläret under punkt 3 – Avtalsvillkor står följande: ”Anbudsgivaren godkänner avtalsvillkoren i förfrågningsunderlaget.” Villkoren gäller i första hand om motstridiga uppgifter finns i anbudet med samtliga bilagor. Många gånger bifogar anbudsgivare allmänna villkor som är motstridiga Inköp Gävleborgs avtalsvillkor. Enligt ovanstående skrivning har Inköp Gävleborgs avtalsvillkor förtur. - Referensgruppens bedömning av de underkriterier som redovisas under 3 Service har gjorts utifrån de dokument och handlingar som bifogats anbuderna. Enligt referensgruppens bedömning av underkriterierna uppfyller Procurator kraven enligt fastställd poängskala. Bolaget har i anbudet hänvisat till referenspersoner som arbe-

tar inom kommunerna i Gävleborg. Dessa referenspersoner ingår i referensgruppen. Kontorsvaruhuset upplevs idag av referensgruppen ha brister gällande leveranstider, från beställning till leverans, leveranssäkerhet samt leverantörens service- och leveransorganisation och bemanning. Hade upplevelsen varit annorlunda hade poängsättningen för bolaget gällande utvärderingskriteriet service varit högre. Referensgruppen gör bedömningen att dessa brister har lett till merkostnader för kommunernas hantering av beställningar och förväntade leveranser.

Bolaget anför härfter bl.a. följande. Det stämmer inte som Inköp Gävleborg skriver att bolaget hade samma möjligheter som Procurator att vid mötet den 8 december beskriva sitt anbud gällande service, kvalitet och miljö. Bolaget kallades i ett helt annat ärende och svarade på de frågor som ställdes av Inköp Gävleborg. Frågor som till alla delar gällde prisbilagans offererade priser och som inte på något sätt skulle kunna ändrats. Att några möjligheter stod till buds för bolaget att beskriva ”mjukdelarna” i vårt anbud gällande service, kvalitet och miljö framkom inte och skulle också ha förvånat mot bakgrund av det regelverk som föreligger enligt LOU gällande transparens och likabehandling. Av kallelsen till mötet från Inköp Gävleborg framgår tydligt att mötet avsåg prisutvärderingen. Kvalitet, miljö och service omnämns inte i kallelsen. Ej heller omnämndes dessa variabler vid mötet. – Referensgruppen har anført att bolaget haft brister i sin logistik. Dessa uppgifter är helt nya och har aldrig framförts till bolaget under de år bolaget fungerat som leverantör inom detta produktområde.

Dåvarande Länsrätten i Gävleborgs län beslutade den 18 december 2009 att upphandlingen inte får avslutas innan något annat har bestämts.

DOMSKÄL

De grundläggande principerna för offentlig upphandling finns intagna i

1 kap. 9 § LOU. Där stadgas att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 16 kap. 2 § LOU föreligger en felaktig upphandling om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada. Vid sådant förhållande ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Fråga om anbudet är undertecknat av behörig person

I förfrågningsunderlaget punkten 2.1 anges bl.a.: Anbudsgivare beaktar speciellt följande: Anbudet lämnas som ett undertecknat original samt 1 st digitala kopior på allt material.

Enligt bolaget uppfyller Procurators anbud inte skall-kravet att vara undertecknat av behörig firmatecknare enligt bolagsregistret eller någon med fullmakt från denne. Inköp Gävleborg hänvisar till praxis och framhåller att det saknades skäl att ifrågasätta den undertecknande personens behörighet.

Förvaltningsrättens bedömning

Av förfrågningsunderlaget framgår att det inte är något skall-krav eller ens något krav över huvud taget att anbudet ska vara undertecknat av behörig ställföreträdare för anbudsgivaren. Inköp Gävleborg har vid sin granskning av anbuden inte ansett sig ha haft skäl att ifrågasätta den undertecknandes behörighet. Behörigheten har vidare numera för Procurators del styrkts genom uppvisande av skriftlig fullmakt. Bolaget har därför inte visat att Inköp Gävleborg vid sin granskning av anbudshandlingarna i aktuellt hänseende frångått de krav som ställts i förfrågningsunderlaget.

Fråga om Inköp Gävleborg vid bedömningen av anbudens frångått i anbudsunderlaget ställda skall-krav

I bilaga – Anbudsformulär punkten 2.2.2 anges bl.a. följande: För rengöring används till största delen mikrostädssystem. Mikromaterialet kommer att användas utan kemikalier. **Mikrofibrerna skall var ultramikrofiber.** Torr moppar **skall** klara 1000 tvättar. – Textilierna **skall** ha oförändrade egenskaper och fungera tillfredsställande efter tvätt i 90 grader.

Under punkten 2.2.9 i samma bilaga anges bl.a. följande: Vid felaktig leverans eller vid fel i vara **skall** leverantören, så snart han/hon får meddelande om detta, göra en omleverans. Om en vara avviker från avtalade kvalitets och/eller utförandekrav **skall** köparen reklamera felet inom fem arbetsdagar från det att felet uppdagades.- Leverantören **skall** stå för alla eventuella kostnader.

Under punkten 2.3.7 i samma bilaga anges bl.a. följande: Anbudsgivare bör vara anslutet till aktuellt materialbolag, REPA-registret eller ha ett eget dokumenterat och väl fungerande retursystem. Tillvägagångssättet beskrivs i anbudet. Returer/returemballage utföres och bekostas av leverantören.

Under punkten 3 i samma bilaga anges bl.a. följande: Anbudsgivaren godkänner avtalsvillkoren i förfrågningsunderlaget. Villkoren gäller i första hand om motstridiga uppgifter finns i anbudet med samtliga bilagor.

Bolaget har - som det får förstås – gjort gällande att upphandlingen strider mot likabehandlingsprincipen i 1:9 genom att Inköp Gävleborg utvärderat Procurators anbud trots att detta i de delar som angivits ovan inte uppfyllt skall-kraven. Enligt bolaget uppfyller de av Procurator offererade städ-mopparna inte skall-kravet vad gäller material och egenskaper efter tvätt i 90 grader och inte heller uppfyller Procurator skall-kravet att leverantören ska svara för kostnader i samband med fel i leverans eller för pallar i samband med vissa returer. Inköp Gävleborg menar att Procurator uppfyller

skall-kraven samt tillägger att vid motstridiga uppgifter gäller avtalsvillkoren enligt punkten 3 Avtalsvillkor i Bilaga 1 Anbudsformulär.

Förvaltningsrättens bedömning

Av förfrågningsunderlaget framgår att de krav som ställts under punkten 2.3.7 Miljö är s.k. bör-krav som ska beaktas vid anbudsutvärderingen. Frågan om Procurator uppfyllt kraven under denna punkt ska därför inte beaktas i samband med prövningen av ställda skall-krav i förfrågningsunderlaget.

Beträffande skall-kraven under punkterna 2.2.2 och 2.2.9 framgår att Procurator i sitt anbud, Bilaga 1 – Anbudsformulär, svarat att kraven uppfylls. Under punkten 2.2.9 har Procurator vidare hänvisat till bifogat dokument ”returer och reklamationer”. Mot bakgrund av de uppgifter Procurator lämnat i sitt anbud finner förvaltningsrätten att Inköp Gävleborg inte haft anledning ifrågasätta riktigheten av Procurators anbud i dessa delar. Förvaltningsrätten finner inte heller att i målet visats att Procurator inte uppfyller samtliga skall-krav.

Utvärderingen av kriteriet service.

I förfrågningsunderlaget punkten 3.3 Utvärdering – steg 3 anges följande: De anbudsgivare som blivit godkända i steg 1 och steg 2 går vidare till utvärderingsfasen där utvärdering sker enligt det ekonomiskt mest fördelaktiga med hänsyn till nedanstående utvärderingskriterier. Vid behov kan det bli aktuellt för en intervju/presentation med någon/några av de intressant/intressanta anbudsgivarna. Anbudsgivare skall på egen bekostnad stå detta mötestillfälle. Utvärdering sker med hjälp av en referensgrupp bestående av bl.a. städ- och kostchefer.

1. Pris	30 %
2. Kvalité och miljö	30%
3. Service	40%

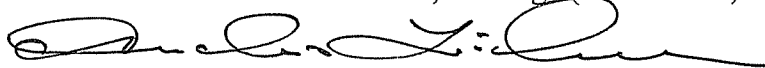
Bolaget gör i denna del gällande att Inköp Gävleborgs utvärdering av kriteriet Service lett till att bolaget fått för låg poäng och att vinnande anbudsgivare – Procurator – har fått för hög poäng samt att Procurator gynnats genom att bli kallad till intervju för en närmare presentation av sitt anbud i bl.a. den del som avser utvärderingskriterierna Kvalité och miljö samt Service. Enligt bolaget har Inköp Gävleborg vid utvärderingen brutit mot principerna om transparens, likabehandling och konkurrensneutralitet. Enligt Inköp Gävleborg har syftet med presentationen varit att klargöra anbudsunderlaget.

Förvaltningsrättens bedömning

Det får anses ostridigt att inte alla anbudsgivare har kallats av Inköp Gävleborg till en intervju/presentation av sina anbud. Det är vidare ostridigt att bolaget kallats för en genomgång av utvärderingskriteriet pris samt att intervju/presentationen inte heller kom att omfatta övriga utvärderingskriterier. Av utvärderingsprotokollet framgår att vinnande anbudsgivare - Procurator – kallats till intervju och då redogjort för utvärderingskriterierna kvalité och miljö samt service. Enligt protokollet gjorde referensgruppen bedömningen att Procurator vid intervjun lämnade en fullgod/godkänd redogörelse av dessa kriterier. Fråga är om Inköp Gävleborg – såsom bolaget gör gällande - genom det sätt på vilket intervjuerna genomförts har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU. Enligt Inköp Gävleborg hade bolaget vid mötestillfället den 8 december 2009 haft samma möjligheter som Procurator att presentera sitt anbud även med avseende på kriterierna kvalité och miljö samt service. Bolaget bestriider att detta är en korrekt beskrivning av mötet. Att bolaget inte heller redogjorde för annat än priset kan förklaras med att initiativet till mötet kom från Inköp Gävleborg som redan i kallelsen angav ramen för mötet, att bolaget sedan tidigare är väl känt för referensgruppen samt att de brister i fråga om bolagets logistik som numera framförts inte var känt för bolaget vid aktuellt tillfälle. Förvaltningsrätten finner därför att det inte framkommit några

omständigheter som talar för att bolaget vid mötestillfället den 8 december 2009 haft anledning att redogöra för annat än priset. Det får emellertid anses som anmärkningsvärt och en brist att referensgruppen mot bakgrund av den kritik som riktats mot bolagets sätt att uppfylla kravet på service begränsade sina frågor till priset. Bolaget har därför enligt förvaltningsrättens mening vid intervjutillfället inte behandlats på ett i jämförelse med Procurator likvärdigt sätt. Som bolaget anfört har Inköp Gävleborg inte heller lämnat någon närmare redogörelse för vad som framkom vid intervjun med Procurator. Enligt Inköp Gävleborg har Procurators presentation av sitt anbud inte påverkat referensgruppens bedömning och poängsättning av anbudet. Av förfrågningsunderlaget framgår dock att intervjuerna är knutna till utvärderingsfasen. Vidare får redovisning i utvärderingsprotokollet om att Procurator lämnat en ”fullgod redogörelse för kriterierna kvalitet och miljö samt service” anses tala för att referensgruppen har gjort någon form av bedömning som grundar sig på det som framkommit vid intervjun. Enligt protokollet har Procurator vid utvärderingen fått 4 poäng och bolaget 3 poäng för service. Det sätt på vilket Inköp Gävleborg genomfört utvärderingen innebär enligt förvaltningsrättens mening att de grundläggande principerna om likabehandling och öppenhet inte har efterlevts. Felet har inneburit att bolaget har kunnat komma att lida skada. Eftersom felet är hänförligt till hur Inköp Gävleborg har genomfört utvärderingen och inte till förfrågningsunderlaget saknas skäl att besluta om att upphandlingen ska göras om. Upphandlingen bör i stället rättas på så sätt att samtliga anbudsgivare kallas till en intervju och att Inköp Gävleborg därefter gör en ny utvärdering. Vid denna utgång finner förvaltningsrätten inte skäl närmare pröva de felaktigheter bolaget i övrigt har gjort gällande beträffande utvärderingen.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1c)

Anders Lidman

rådman

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Sundsvall. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.